

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 326/2015
24.09.2015. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија Снежане Андрејевић, председника већа, Бисерке Живановић и Споменке Зарић, чланова већа, у радном спору тужиље Д.Г. из С.М., чији је пуномоћник З.Т., адвокат из С.М., против тужене ОШ С.Ш. из Е., чији је пуномоћник Љ.Ф., адвокат из С.М., ради поништаја решења о престанку радног односа, одлучујући о ревизији тужиље изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 2797/14 од 05.11.2014.године, у седници већа одржаној дана 24.09.2015.године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиље изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 2797/14 од 05.11.2014.године.

Одбија се захтев тужиље за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Основног суда у Сремској Митровици, Судска јединица Шид П1 530/12 од 22.05.2013.године, ставом првим изреке одбијен је тужбени захтев тужиље Д.Г. из С.М. против тужене ОШ С.Ш. Е. за утврђење да је незаконито решење о престанку радног односа број 567/2012 од 12.08.2012.године, као и захтев за враћање тужиље на рад, те захтев за накнаду трошкова парничног поступка, као неоснован. Ставом другим изреке обавезана је тужиља да туженој плати на име накнаде трошкова парничног поступка износ од 80.250,00 динара.

Одлучујући о жалби тужиље Апелациони суд у Новом Саду пресудом Гж1 2797/14 од 05.11.2014.године укинуо је пресуду Основног суда у Сремској Митровици, Судска јединица у Шиду П1 530/12 од 22.05.2013.године у делу одлуке којом је тражено да се утврди да је незаконито решење о престанку радног односа тужиље од 13.08.2012.године и одбацио тужбу у том делу, док је у преосталом делу жалба одбијена и првостепена пресуда потврђена.

Против правноснажне другостепене пресуде тужиља је преко свог пуномоћника, адвоката благовремено изјавила ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду на основу члана 408. ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 72/11 и 55/14) па је нашао:

Ревизија је неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Нема ни битних повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. ЗПП на које указује садржај ревизији с обзиром да другостепена пресуда нема недостатака због којих се не може испитати, већ садржи јасне разлоге у погледу битних чињеница који нису противуречни са чињеничним стањем.

Према чињеничном стању тужиља је радни однос на неодређено време код тужене засновала на основу одлуке о избору по расписаном конкурс у на основу уговора о раду број бр. 53/09 од 05.02.2009.године, за обављање послова наставника енглеског језика почев од 19.01.2009.године. По сазнању директора тужене да је тужиља у моменту доношења одлуке по конкурс у имала завршено трогодишње високо образовање, те прибављено мишљење Министарства просвете Републике Србије од 24.01.2011.године о потребном степену стручне спреме за извођење наставе енглеског језика у основној школи, налога просветног инспектора од 16.03.2011.године, као и ванредног инспекцијског надзора од 06.06.2012.године, директор тужене је дана 13.08.2012.године донео решење број 567/12 од 13.08.2012.године којим је утврђено да тужиљи престаје радни однос, јер се у току радног односа утврдило да нема одговарајуће образовање у смислу члана 120. став 5. Закона о основама система образовања и васпитања, те да јој радни однос престаје код тужене са даном 13.08.2012.године. Против овог решења тужиља је изјавила приговор Школском одбору тужене који приговор је Школски одбор дана 27.08.2012.године одбио као неоснован. Тужбом у овој правној ствари тужиља је тражила да се поништи као незаконито решење директора тужене од 13.08.2012.године о престанку радног односа тужиље код тужене.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања правилно је другостепени суд применио материјално право када је одбацио тужбу тужиље у делу којим је тражила да се утврди да је незаконито решење директора о престанку радног односа од 13.08.2012.године тужиље, а у преосталом делу којим је тражила да се обавезе тужена да је врати на рад одбио као неоснован.

Наиме, одредбом члана 145. Закона о основама система образовања и васпитања („Службени гласник РС“ 72/09 и 52/11-важећи пропис у време доношења оспореног решења) прописано је да против решења о остваривању права, обавеза и одговорности, запослени има право на приговор органу управљања у року од 8 дана од дана достављања решења директора (став 1.); орган управљања дужан је да донесе одлуку по приговору у року од 15 дана од дана достављања приговора (став 2.); ако орган управљања не одлучи по приговору или ако запослени није задовољан другостепеном одлуком, може се обратити надлежном суду у року од 15 дана од дана истека рока за доношење

одлуке, односно од дана достављања одлуке (став 7.). Полазећи од наведених законских одредаба следи да је у поступку одлучивања о правима, обавезама и одговорностима запослених у Установама васпитања и образовања предвиђена двостепеност. То значи да предмет судске заштите може бити само коначна одлука послодавца, односно одлука донета поводом приговора запосленог, док одлука првостепеног органа може бити предмет судске заштите само у случају ако је против ње поднет приговор о коме другостепени орган није одлучио, а тужба поднета сходно члану 145. став 7. наведеног Закона о основама система образовања и васпитања. Међутим, у ситуацији када је о приговору запосленог одлучено решењем надлежног органа као у овом случају, тада коначну одлуку не чини само другостепена одлука већ и првостепена с обзиром да другостепено решење обухвата одлуку и првостепеног органа без које не може ни настати.

У конкретном случају директор тужене је дана 13.08.2012.године донео решење о утврђивању престанка радног односа тужиљи. Против тог решења тужиља је изјавила приговор Школском одбору као органу управљања, о ком приговору је одлучено тако што је исти одбијен, па је решење директора тужене постало коначно. Имајући у виду прописану двостепеност спроведеног поступка код тужене, то је предмет судске заштите могла бити само коначна одлука, а то је управо одлука Школског одбора тужене од 27.08.2012.године донета поводом приговора тужиље, а не одлука директора тужене о престанку радног односа тужиље од 13.08.2012.године. С обзиром да тужиља поднетом тужбом није захтевала и поништај одлуке Школског одбора тужене од 27.08.2012.године, већ само решење директора о престанку радног односа од 13.08.2012.године, Врховни касациони суд налази да је правилан закључак другостепеног суда да је тужба тужиље недозвољена због чега је иста морала бити одбачена. Правилно првостепени суд код чињенице да је тужба тужиље за поништај решења о престанку радног односа од 13.08.2012.године одбачена као недозвољена због непостојања услова прописаних законом за пружање судске заштите одбио захтева за реинтеграцију, односно враћање на рад тужиље код тужене.

Врховни касациони суд налази да је одлука о трошковима парничног поступка донета правилном применом одредбе члана 153. и 154. ЗПП.

Неосновано наводима ревизије оспорава правилност побијане одлуке у вези са тим да је у овом случају реч о радном спору, те да тужиља није имала обавезу да тужбом захтева и поништај одлуке надлежног органа којом је одлучено по њеном приговору јер је одлука по приговору само потврдила езистенцију и садржај одлуке директора, па је управо решење директора једини правни акт који егзистира у правном промету све док суд о томе правноснажно не одлучи.

Наиме, у радној средини каква је школа, поступак одлучивања о правима, обавезама и одговорности регулисан је посебним прописом – Законом о основама система образовања и васпитања, тачније чланом 145. овог закона. Ова одредба закона регулише двостепеност одлучивања о правима, обавезама и одговорностима запослених. Предмет судске заштите може бити само коначна

одлука. Када то изостане, односно запослени пропусти да пред надлежним судом захтева поништај коначне одлуке за случај да није задовољан том одлуком то има за последицу губитак његовог права да пред надлежним судом захтева судску заштиту. Управо о томе се ради у овом случају, јер је тужила поднетом тужбом тражила само поништај одлуке директора о престанку радног односа од 13.08.2012.године, али не и одлуке Школског одбора од 27.08.2012.године, којом је одлучено по њеном приговору изјављеном против решења директора о престанку радног односа, и сходно одредби члана 145. став 7. Закона о основама система образовања и васпитања изгубила је право да пред надлежним судом захтева судску заштиту, при чему је без значаја околност што је овде реч о радном спору.

Врховни касациони суд, на основу овлашћења из члана 161. став 1., а у вези члана 150. ЗПП, одбио је захтев тужиле за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Из наведених разлога Врховни касациони суд је на основу члана 405. ЗПП, одлучио као у изреци.

**Председник већа – судија
Снежана Андрејевић,с.р.**